

ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ RADY

ze dne 21. června 2013,

kterým se stanoví, že Belgie nepřijala účinná opatření v reakci na doporučení ze dne 2. prosince 2009

(2013/369/EU)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 126 odst. 8 této smlouvy,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Podle článku 126 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) se členské státy mají vyvarovat nadměrných schodků veřejných financí.

(2) Pakt o stabilitě a růstu vychází z cíle zdravých veřejných financí, které jsou prostředkem k posílení podmínek pro cenovou stabilitu a pro silný udržitelný růst, jenž bude přispívat k vytváření nových pracovních míst. Pakt o stabilitě a růstu zahrnuje nařízení Rady (ES) č. 1467/97 ze dne 7. července 1997 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku⁽¹⁾, které bylo přijato s cílem urychleně odstranit nadměrné schodky veřejných financí.

(3) Rada dne 2. prosince 2009 na základě doporučení Komise podle čl. 126 odst. 6 Smlouvy o fungování EU rozhodla, že v Belgii existuje nadměrný schodek⁽²⁾. Téhož dne a také na základě doporučení Komise přijala Rada doporučení podle čl. 126 odst. 7 Smlouvy o fungování EU, v němž belgické orgány požádala, aby přijaly opatření ve střednědobém horizontu s cílem snížit schodek pod 3 % HDP do roku 2012 (dále jen „doporučení Rady ze dne 2. prosince 2009“).

(4) Konkrétně bylo belgickým orgánům v zájmu snížení schodku veřejných financí pod 3 % HDP důvěryhodným a udržitelným způsobem doporučeno, aby: a) provedly opatření ke snížení schodku v roce 2010, jak byla naplánována v návrhu rozpočtu na rok 2010, a aby v letech 2011 a 2012 zvýšily plánované fiskální úsilí; b) v období let 2010–2012 zajistily průměrné roční fiskální úsilí odpovídající 0,75 % HDP, což by také mělo přispět k postupnému návratu poměru hrubého dluhu k HDP k referenční hodnotě uspokojivým tempem prostřednictvím obnovení odpovídající úrovně primárního přebytku; c) upřesnily, která opatření jsou nezbytná k odstranění nadměrného schodku do roku 2012 v případě, že to podmínky hospodářského cyklu dovolí, a zrychlily snižování schodku, pokud se ukáže, že hospodářské nebo rozpočtové podmínky jsou lepší, než se očekávalo v době, kdy byla doporučení při nadměrném schodku vydána; a d) posílily v zájmu dodržení fiskálních cílů mechanismy monitorování. Rada ve svých doporučeních stanovila 2. červen 2010 jako lhůtu pro přijetí účinných kroků v souladu s ustanoveními čl. 3 odst. 4 nařízení (ES) č. 1467/97.

(5) Podle prognózy útvarů Komise z podzimu 2009, která byla podkladem pro doporučení Rady ze dne 2. prosince 2009, se předpokládalo, že belgická ekonomika poroste v roce 2010 o 0,6 % a v roce 2011 o 1,5 %. Horizont prognózy již rok 2012 nezahrnoval, ale při předpokladu postupného uzavírání velké záporné produkční mezery do roku 2015 se v roce 2012 očekával růst vyšší než v roce 2011. Růst HDP v roce 2010 výrazně překonal očekávání uvedené prognózy, v roce 2011 byl mírně nad očekávaným 1,5 %, zatímco v roce 2012 vykazala belgická ekonomika pokles o 0,2 %.

(6) Dne 15. června 2010 došla Komise k závěru, že na základě prognózy útvarů Komise z jara 2010 přijala Belgie účinné kroky v souladu s doporučeními Rady ze dne 2. prosince 2009 s cílem snížit schodek veřejných financí pod referenční hodnotu 3 % HDP, a domnívala se, že v daném okamžiku není zapotřebí žádný další krok v postupu při nadměrném schodku.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 6.

⁽²⁾ Úř. věst. L 125, 21.5.2010, s. 34. Všechny dokumenty související s nadměrným schodkem v Belgii jsou k dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/deficit/countries/belgium_en.htm

(7) Z prognóz útvarů Komise z podzimu 2011 jasně vyplývalo, že hrozí nedodržení doporučení ze dne 2. prosince 2009, neboť nedlouho před lhůtou a v situaci, kdy ještě

neexistoval rozpočet na rok 2012, stále přetrvával podstatný schodek převyšující 3 % HDP, a ani fiskální úsilí, které bylo do té doby vyvinuto, neodpovídalo úsilí, jež bylo doporučováno. Komise proto vyjádřila své znepokojení a nabádala Belgie, aby včas přijala nezbytná opatření a předešla zpřísnění postupu při nadměrném schodku. V prosinci 2011 se nově ustavená belgická vláda dohodla na návrhu rozpočtu. Dne 11. ledna 2012 došla Komise k závěru, že na základě makroekonomického scénáře, který v daný okamžik převládal (podle prognózy útvarů Komise z podzimu 2011 předpoklad růstu 0,9 %), konsolidačních opatření v rozpočtu a dalšího zmražení lze v roce 2012 očekávat schodek odpovídající 2,9 % HDP. Komise se tedy domnívala, že v daný moment není nutné přijímat další kroky v postupu při nadměrném schodku týkající se Belgie.

(8) Nové hodnocení opatření, které Belgie přijala k odstranění nadměrného schodku do roku 2012 v reakci na doporučení ze dne 2. prosince 2009, vede k následujícím závěrům:

- Z oznámení o postupu při nadměrném schodku veřejných financí z roku 2012 a z jeho potvrzení Komisí (Eurostatem) vyplynul v roce 2012 schodek odpovídající 3,9 % HDP. Bylo tomu tak částečně kvůli naléhavé potřebě rekapitalizovat bankovní skupinu Dexia na konci roku 2012, což mělo nepříznivý dopad na schodek veřejných financí odpovídající 0,8 % HDP. Ani bez této operace by však lhůta dodržena nebyla; schodek by bez negativního dopadu této operace dosahoval 3,2 % HDP. Rozpočet na rok 2012 navíc obsahoval jednorázová opatření k podstatnému snížení schodku, která podle odhadů odpovídají zhruba 0,4 % HDP.
 - Primární saldo se zlepšilo ze schodku odpovídajícího 1,9 % HDP v roce 2009 na 0,4 % HDP v roce 2010 a v roce 2011 bylo více méně stabilní. V roce 2012 se primární deficit zhoršil na 0,5 % kvůli dopadu rekapitalizace bankovní skupiny Dexia, bez níž by primární saldo vykazovalo přebytek odpovídající 0,3 % HDP.
 - Průměrné roční fiskální úsilí od roku 2010 se odhaduje na 0,3 % HDP, tedy výrazně níže než 0,75 % HDP doporučené Radou. Také po opravě s cílem zohlednit revidovaný růst potenciálního produktu a vývoj příjmů odpovídá upravené průměrné fiskální úsilí necelé polovině doporučeného úsilí. Z výpočtu provedeného zdola nahoru vyplývá odhad kumulativního čistého dopadu diskrečních opatření trvalé povahy v období 2010–2012 na zhruba 2 % HDP. Tento výpočet zahrnuje jak opatření ke snížení schodku, tak zvýšení výdajů, k němuž do určité míry dojde kvůli politickým rozhodnutím z minulosti (například úpravy příspěvků sociálního zabezpečení, rychle rostoucí dotace na mzdy poskytované společností), které konsolidační úsilí částečně vyrovnává.
- Dopad těchto diskrečních opatření odpovídajících 2 % HDP dále nestačil k vyrovnání samovolného zvyšování veřejných výdajů v důsledku stárnutí populace a k dosažení doporučeného zlepšení strukturální rovnováhy v průběhu konsolidačního období.
- V roce 2010 Belgie provedla plošná opatření ke snížení schodku podle plánu, což vedlo ke strukturálnímu zlepšení odpovídajícímu 0,5 % HDP, z čehož 0,25 procentního bodu bylo dosaženo díky velkému snížení výdajů na úroky. Díky makroekonomickému výsledku, který předčil očekávání, klesl nominální schodek z 5,6 % HDP v roce 2009 (který zahrnoval 0,6 procentního bodu záporných jednorázových faktorů) na 3,8 % HDP, tedy podstatně níže než cíl 4,8 % HDP, jež naplánovaly belgické orgány v programu stability z ledna 2010. V roce 2010 se HDP oproti 0,6 % míře růstu, která se očekávala v době, kdy bylo vydáno doporučení ze dne 2. prosince 2009, zvýšil o 2,4 %.
 - Navzdory relativně příznivým makroekonomickým podmínkám v první polovině roku 2011 (roční růst HDP 1,8 %) se nominální saldo v tomto roce v porovnání s cílem 3,6 % HDP pro rok 2011 stanoveným v programu stability snížilo jen mírně, a to na 3,7 % HDP. Strukturální saldo se v roce 2011 zhoršilo o 0,1 %. Belgie tedy této poměrně příznivé ekonomické situace ke snížení schodku nevyužila; částečně tomu bylo kvůli patové politické situaci na federální úrovni, která trvala od voleb v červnu 2010 do prosince 2011.
 - V prosinci 2011 nově ustavená belgická vláda do rozpočtu na rok 2012 zahrнула řadu konsolidačních opatření, jejichž hodnota podle rozpočtu a programu stability na období 2011 až 2015 odpovídala zhruba 3 % HDP. Další opatření byla přijata v březnu a říjnu 2012 s cílem vyrovnat nepříznivý dopad zhoršení hospodářské situace na rozpočet. Na konci roku 2012 potřebovaly belgická a francouzská vláda zvýšit kapitál bankovní skupiny Dexia, aby napravily její pozici spočívající v záporné hodnotě aktiv a umožnily této skupině náležitě postupovat v řešení jejích problémů. V případě Belgie mělo toto opatření jednorázový záporný dopad na schodek odpovídající 0,8 % HDP. I přes mechanismus zesíleného monitorování mělo zhoršení hospodářské situace na státní příjmy větší dopad, než se čekalo, a způsobilo schodek na federální úrovni odpovídající 2,7 % HDP bez započtení operace na záchranu skupiny Dexia. Původně stanovený cíl přitom činil 2,4 %. Z oznámení o zahájení postupu při nadměrném schodku z dubna 2013 navíc vyplynulo, že místní vláda nesplnila svůj cílový schodek (−0,3 % namísto −0,2 % HDP), což – byť jen částečně – vyrovnaly výsledky regionů a obcí, které byly lepší, než se čekalo (−0,1 % namísto −0,2 %). Strukturální rozpočtové saldo se podle odhadů zlepšilo v roce 2012 o 0,5 procentního

bodů HDP. Rozsáhlá vládní opatření částečně vyrovnala zvyšující se výdaje na úroky, negativní dopad automatické indexace mezd a sociální příspěvky spojené s minulou inflací a velký nárůst výdajů na důchody.

— Veřejný dluh se zvýšil z 84,0 % HDP v roce 2007 na 99,6 % HDP v roce 2012. Dynamika schodku a HDP vysvětluje zvýšení zhruba o 6,5 procentního bodu, zatímco 9 procentních bodů je důsledkem vnějších faktorů, zejména záchranných operací ve finančním sektoru v podobě kapitálových injekcí.

(9) Aby zajistila dodržení fiskálních cílů, přijala Belgie některá opatření k posílení mechanismu monitorování, jako je ustavení monitorovacího výboru v roce 2010 a zesílené monitorování plnění rozpočtu v roce 2012. Nebylo však dosaženo výrazného pokroku v úpravě fiskálního rámce, jež by zajistila závaznost rozpočtových cílů na federální i subfederální úrovni a zvýšila transparentnost sdílení zátěže a odpovědnosti napříč všemi úrovněmi veřejné správy.

(10) To vede k závěru, že reakce belgických orgánů na doporučení ze dne 2. prosince 2009 je nedostatečná.

Belgie svůj nadměrný schodek do roku 2012 neodstranila. Fiskální úsilí je podstatně nižší než to, které doporučila Rada, a v roce 2011 zcela chybělo,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Belgie nepřijala účinná opatření v reakci na doporučení Rady ze dne 2. prosince 2009.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Belgickému království.

V Lucemburku dne 21. června 2013.

Za Radu
předseda
M. NOONAN